

**Wyższa Szkoła Finansów i Prawa
w Bielsku-Białej**

Wydział Finansów i Technologii Informatycznych

**PRACA DYPLOMOWA - LICENCJACKA
WYMAGANIA UJEDNOLICONE**

WYMAGANIA OGÓLNE

Praca dyplomowa w WSiFiP jest realizowana pod kierunkiem prowadzącego seminarium dyplomowe lub przez promotora wyznaczonego w ramach indywidualnego toku studiów. SeminaRIA realizowane są w IV, V i VI semestrze.

W semestrze IV problematyka seminarium powinna być tak dobrana przez prowadzącego lub promotora w ramach indywidualnego toku studiów, aby możliwie najlepiej przygotować studentów do zebrania materiałów w trakcie praktyki zawodowej przewidzianej w ramach przerwy letniej w nauce. W semestrze V i VI powinna nastąpić pełna realizacja pracy dyplomowej, tak aby mogła ona zostać obroniona do 15 lipca br. akademickiego.

Pracę opiniuje promotor (opiekun pracy) i ustanowiony przez odpowiedniego dziekana recenzent. Recenzje *muszą* zawierać merytoryczną ocenę pracy, która nie może sprowadzać się do wymienienia tytułów składowych części pracy.

W pracy nie mogą mieć miejsca:

- rażące dysproporcje pomiędzy objętością części teoretycznej i empirycznej (część teoretyczna powinna stanowić ok. 50% tekstu podstawowego;
- rażące dysproporcje pomiędzy objętością poszczególnych rozdziałów i podrozdziałów (waga i zakres podejmowanych problemów powinny być porównywalne)
- rozdziały z jednym podrozdziałem
- rozdziały bez podrozdziałów
- powtórzenie tytułu pracy przez którykolwiek rozdział lub podrozdział

Możliwa jest kontrola jakości prac poprzez ustanowienie przez Rektora WSiFiP superrecenzenta.

Warunkiem złożenia pracy w dziekanacie oprócz kompletu dokumentów ustalonych w Regulaminie studiów jest podpis promotora z sentencją „pracę przyjąłem” i datą, umieszczony na stronach tytułowych wszystkich egzemplarzy pracy oraz jej wersja elektroniczna napisana w edytorze **Word**. Dopuszczalne jest dostarczenie załączników w innych formatach – Excel, Corel. Nie dopuszcza się dostarczenia głównego tekstu pracy w powiązaniu z danymi zapisanymi w innych formatach, do jego pełnego odczytania musi wystarczać edytor Word.

Warunkiem przekazania pracy do recenzji jest pozytywna ocena pracy pod kątem wypełnienia wymagań formalnych stawianych pracom licencjackim w WSiFiP. W przypadku stwierdzenia niezgodności z formalnymi wymaganiami wobec pracy, w ciągu 7 dni od złożenia pracy w indywidualnym profilu studenta w polu „UWAGI” zostanie umieszczony wpis informujący o stwierdzeniu niezgodności, i będzie ona zwrócona studentowi celem poprawy. Poprawiona przez studenta praca ponownie poddana zostanie kontroli na zgodność z formalnymi wymaganiami.

Celem uniknięcia plagiatu, fragmenty pracy mogą być porównane z innymi pracami dyplomowymi i innymi publikacjami przy pomocy weryfikującego programu komputerowego.

Objętość pracy (rozdziały oraz wstęp + zakończenie) nie może być mniejsza niż 40 stron nie uwzględniając wykazu literatury, ilustracji, załączników itp. Praca nie może zawierać mniej niż 3 i nie więcej niż 5 rozdziałów.

Niezbędnym wymogiem formalnym jest zachowanie prawidłowej objętościowej struktury pracy: waga i skala problemów podejmowanych poszczególnych rozdziałach powinna być taka, aby objętość poszczególnych rozdziałów była proporcjonalna do całej objętości pracy. Oznacza to, że niedopuszczalne jest podnoszenie do rangi rozdziałów fragmentów pracy o objętości do 10 stron.

Formaty poszczególnych elementów pracy dyplomowej (rozmiar i krój czcionki, wcięcia akapitów, marginesy, itd.) podano dalej.

Generalnie przyjmuje się, że obowiązujący w tekście głównym pracy krój czcionki to – Times New Roman, rozmiar 12 pkt., przypisy i wskazanie źródeł (danych, rysunków) - Times New Roman, rozmiar 10 pkt.

Obowiązuje jednostronny wydruk pracy dyplomowej za wyjątkiem egzemplarza archiwizowanego w WSFiP, który jest drukowany dwustronnie.

STRUKTURA PRACY

Strona tytułowa

Obowiązkowo zawiera informacje zgodnie z podanym wzorem.

Spis treści

Zawiera wszystkie podane niżej wytłuszczonym drukiem elementy pracy wraz ze stronami. W ramach kolejnych rozdziałów powinny zostać wyspecyfikowane tytuły podrozdziałów wraz ze stronami (zgodnie z podanym wzorem).

Wstęp

Zawiera następujące obowiązkowe elementy:

1. Krótkie wprowadzenie i uzasadnienie wyboru tematu (możliwość wykorzystania w praktyce, aktualność, przydatność jako materiał do studiowania, itd.),
2. Cel pracy (wykazanie istnienia konkretnego stanu w gospodarce, przedsiębiorstwie, zanalizowanie przepisów dotyczących danego zagadnienia, ocena podjętych działań przez konkretną firmę, itd.)
3. Logiczna struktura pracy z przywołaniem poszczególnych rozdziałów
4. Zastosowane metody badawcze

Rozdział 1 [Tytuł]

- część teoretyczna pracy np.: wyjaśnienie podstawowych pojęć z zakresu podjętej problematyki, stworzenie tła dla dalszych szczegółowych rozważań,

Rozdział 2 [Tytuł]

- część teoretyczna np.: prezentacja zjawiska w ujęciu teoretycznym oraz metod analizy danych empirycznych lub część praktyczna

Rozdział 3 [Tytuł]

- analiza empiryczna,

Podsumowanie

Zawiera podsumowanie całej pracy, na które składa się synteza wniosków zawartych w podsumowaniach każdego rozdziału. Są to najistotniejsze wnioski płynące z pracy (ok.2 -3 stron).

Obowiązkowe elementy zakończenia

1. Podsumowanie stanu badanego problemu, jaki jest na zakończenie badanego okresu;
2. Wnioski, co należałoby zrobić, aby ten stan poprawić napisane w nawiązaniu do poszczególnych rozdziałów;
3. Rekomendowane kierunki dalszych prac nad podjętymi w pracy problemami.

Spis literatury

(bibliografia) - powinna zawierać wszystkie wykorzystane (cytowane) publikacje: zwarte (książkowe), artykuły z czasopism, materiały statystyczne, akty normatywne, strony internetowe, uszeregowane alfabetycznie (akty normatywne - od najpóźniejszych do najwcześniejszych).

Spis tabel

Spis rysunków

Spis wykresów

Spisy realizujemy przy pomocy standardowych narzędzi zawartych w edytorze Word. Powinny one spełniać warunek przejrzystości i zawierać strony na których znajdują się obiekty zawarte w spisach.

ANEKS (ZAŁĄCZNIKI)

Aneksy zawierają materiały, do których autor odwołuje się w pracy, a które ze względu na jej obszerność zakłóciłyby przejrzystość wyводу (zdjęcia, plany sytuacyjne, dokładne obliczenia, dane źródłowe, itp.).

PRZYPISY BIBLIOGRAFICZNE

1. W pozycjach zwartych podaje się inicjał imienia, nazwisko autora, tytuł,(tom, część), miejsce i rok wydania, stronę, np.

Pocztowski A.: *Zarządzanie zasobami ludzkimi. Zarys problematyki i metod*. Kraków 1998, s. 62.

2. Jeżeli cytowany jest autor jednego z rozdziałów książki, przypis wygląda następująco:

Matey M.: *Zbiorowe stosunki pracy w regulacjach europejskich*. W: *Europejskie prawo pracy i prawo socjalne a prawo polskie*. Praca zbiorowa pod red. H. Szurgacza. Wrocław 1998, s. 130.

3. W pozycjach zbiorowych podaje się najpierw tytuł całej pracy:

Współczesny bank. Praca zbiorowa pod red. W. L. Jaworskiego. Warszawa 1998, s. 101.

4. Jeżeli cytowany jest artykuł zamieszczony w czasopiśmie podaje się inicjał imienia i nazwisko autora, tytuł artykułu, tytuł czasopisma, rok i numer, np.

Wiśniewski Z.: *Niektóre aspekty europejskiej strategii zatrudnienia*. „Rynek Pracy” 1999, nr 10.

5. Przypisom należy nadać kolejne numery w obrębie poszczególnych rozdziałów. W pozycjach cytowanych pierwszy raz stosuje się pełny zapis bibliograficzny. Jeżeli w kolejnym przypisie następuje odwołanie się do pozycji bezpośrednio ją poprzedzającej stosuje się skrót: Ibid, s.16.(numeru strony nie podaje się jeżeli jest on taki sam jak w poprzednim przypisie).

6. Jeżeli przytacza się kilkakrotnie tę samą pozycję. podaje się tylko inicjał imienia, nazwisko autora i skrót. op. cit., np.

Borkowska S.: Op. cit., s. 12.

7. Jeżeli cytuje się dwie lub więcej pozycji tego samego autora, należy podać inicjał imienia, nazwisko, początek tytułu i po trzech kropkach skrót op. cit., np.

Kabaj M.: *Strategie i programy...*,op. cit., s. 27.

Kabaj M.: *Społeczne aspekty...*, op. cit., s. 34.

8. Wykorzystywane materiały statystyczne w przypisach zapisuje się następująco:

Rocznik Statystyczny Pracy, GUS, Warszawa 2000, s. 88.

9. Akty normatywne zapisuje się następująco:

Ustawa budżetowa na rok 2000 z dnia 21 stycznia 2000 r. „Dziennik Ustaw” 2000, nr 7, poz. 85.

RODZAJE PRZYPISÓW

W pracy naukowej może występować pięć rodzajów przypisów:

- przypis źródłowy zwykły,
- przypis źródłowy rozszerzony,
- przypis polemiczny,
- przypis dygresyjny,
- przypis odsyłający.

Przypis źródłowy zwykły wskazuje tylko skąd pochodzi informacja lub pogląd wykorzystany przez autora pracy dyplomowej.

Przypis źródłowy rozszerzony zawiera, oprócz wskazania źródła, jeszcze cytaty poglądów lub ich omówienie. Stosuje się go wtedy, gdy omawiane poglądy są tylko pośrednio związane z naszym rozumowaniem i zamieszczone w tekście rozbiłyby tok wywodów.

Przypis polemiczny - powstaje z przypisu źródłowego rozszerzonego, gdy piszący pracę podejmuje w nim polemikę z przytoczonymi poglądami.

Przypis dygresyjny - nie ma związku z wykorzystanymi tekstami źródłowymi. Używa się go, gdy na marginesie głównych rozważań autorowi nasuwają się uwagi godne utrwalenia, które zamieszczone w tekście zakłócałyby logikę wywodów.

Jeżeli zdarza się, że w dalszych fragmentach pracy nawiązujemy do tego, co było już omówione wcześniej lub sygnalizujemy we wcześniejszych częściach pracy jakiś problem, który będzie dalej szczegółowo opisany stosujemy krótki *przypis odsyłający*: np. „Patrz wyżej, rozdział... punkt...” albo „Do tego problemu wrócimy w dalszej części pracy, rozdział... punkt...”.

TABLICE, TABELE

W przypadku zestawień słowno - liczbowych stosuje się określenie "tabela", odnośnie zestawień zawierających rysunki i symbole - „tablica”. Tabele numerowane są według kolejności. Tytuł tabeli umieszcza się z lewej strony, nad tabelą. Jeżeli zachodzi potrzeba przeniesienia tabeli na następną stronę, pod nagłówkami kolumn umieszcza się ich numery cyframi arabskimi i te numery przenosi się na następną stronę. Pod tabelą podaje się źródło. W przypadku jeżeli została opracowana samodzielnie piszemy: Źródło: opracowanie własne na podstawie... (podajemy informacje o wykorzystanych materiałach tak jak w przypisach) .

Przykład:

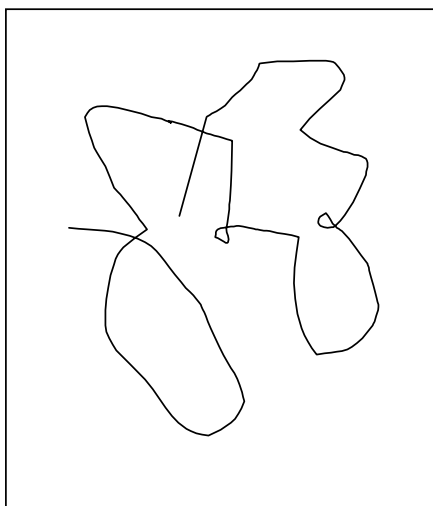
Tabela 1. Zestawienie studentów I roku

Źródło: opracowanie własne

RYSUNKI (WYKRESY)

Pełny opis (numer rysunku, tytuł rysunku, źródło) należy umieścić pod rysunkiem (wykresem).

Rys. 1. Tor ruchu cząsteczki powietrza

Źródło: Krajewski Z.: Fizyka..., op. cit., s. 104.

FORMUŁY MATEMATYCZNE

¶(12 pt)

Formuły matematyczne powinny być wyrównane do lewej części strony i numerowane narastająco (1). Pomiedzy numerem formuły matematycznej a samą formułą należy wstawić dwa odstępy tabulatora (ok. 2 cm). Zarówno przed jak i po formule matematycznej powinna być wstawiona 1 interlinia.

¶(12 pt)

$$e \cdot q + \left[u \cdot \frac{a}{t} \right]_i = o \cdot \sqrt{n} \quad (1)$$

gdzie:

e, q – zmienne,

o - stałe.

¶(12 pt)

¶(12 pt)

Widok strony tytułowej pracy licencjackiej zamieszczono na następnej stronie.

**WYŻSZA SZKOŁA FINANSÓW I PRAWA
W BIELSKU-BIAŁEJ**

**KIERUNEK: FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ
SPECJALNOŚĆ: PODAĆ WŁAŚCIWĄ SPECJALNOŚĆ**

PRACA LICENCJACKA

WPISAĆ TYTUŁ PRACY LICENCJACKIEJ

Autor:

Jan Kowalski

Numer indeksu

Promotor:

tytuł. stopień Andrzej Nowak

Pracę przyjęto dnia.....

Podpis.....

Bielsko-Biała, rok

WYŻSZA SZKOŁA FINANSÓW I PRAWA
W BIELSKU-BIAŁEJ (16 point BOLD CENTER)

¶(14 pt)

¶(14 pt)

KIERUNEK: FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ (14 point CENTER)

SPECJALNOŚĆ: PODAĆ WŁAŚCIWĄ SPECJALNOŚĆ (14 point CENTER)

¶(14 pt)

¶(14 pt)

¶(14 pt)

¶(14 pt)

¶(14 pt)

¶(14 pt)

PRACA LICENCJACKA (16 point BOLD CENTER)

¶(14 pt)

¶(14 pt)

WPISAĆ TYTUŁ PRACY LICENCJACKIEJ (14 point CENTER)

¶(14 pt)

¶(14 pt)

¶(14 pt)

¶(14 pt)

Autor:

Jan Kowalski

Numer indeksu

Promotor:

tytuł. stopień Andrzej Nowak

Pracę przyjęto dnia.....

Podpis.....

4 pt)

¶(14 pt)

¶(14 pt)

¶(14 pt)

Bielsko-Biała, ROK (14 point CENTER)

SPIS TREŚCI

¶(12 pt)

1	FORMAT STRONY.....	13
1.1	STRONY – OBSZAR DRUKOWANIA	13
2	CZCIONKI I ICH ROZMIAR	13
3	NAGŁÓWKI, ICH POŁOŻENIE I ODSTĘPY OD NICH.....	15
4	FORMUŁY MATEMATYCZNE.....	20
5	GRAFIKA I TABELE.....	25
6	NUMERACJA STRON.....	26
7	PRZYPISY.....	33
9	LITERATURA.....	53

FORMAT STRONY

¶(12 pt)

Strony – Obszar drukowania

¶(12 pt)

W pracy licencjackiej należy stosować:

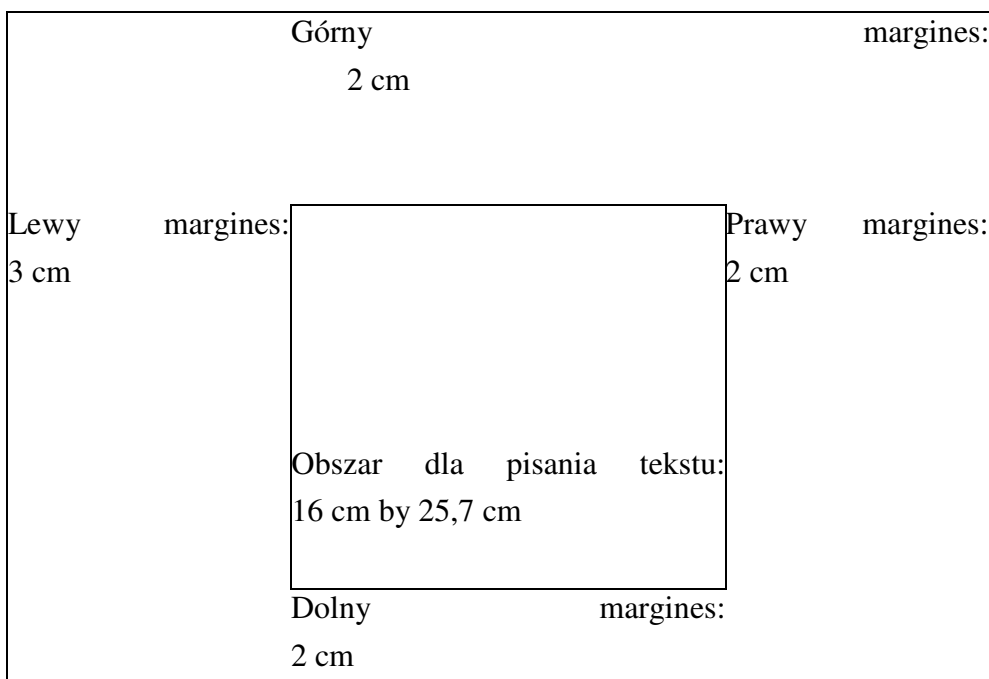
- rozmiar strony A4 (21,0 cm na 29,7 cm lub 8,27 inch na 11,69 inch),
- marginesy:
- lewy margines 3 cm,
- prawy margines 2 cm,
- górny i dolny margines 2 cm.

¶(12 pt)

Powyższe zalecenia przedstawia **Rysunek 1**.

¶(12 pt)

Rys. 1 Ustawienie marginesów oraz obszar drukowania pracy licencjackiej

Źródło: opracowanie własne.

CZCIONKI I ICH ROZMIAR

¶(12 pt)

W pracy należy stosować czcionkę TIMES NEW ROMAN (nie stosować czcionki sans-serif). Jeżeli nie zostały podane inne instrukcje, stosować należy 1,5 linii odstępu. Tekst powinien być zawsze wyrównywany obustronnie (ang. justified). Rozmiar czcionki 12 pt.

Akapity nie powinny być wcinane w prawo. Pomiedzy akapitami należy stosować jedną interlinię odstępu.

LITERATURA

¶ (12 pt)

Literatura powinna być wypisana alfabetycznie na końcu pracy licencjackiej czcionką TIMES NEW ROMAN 12 point przy zastosowaniu 1 iterlinii. W tekście, odwołania do literatury powinny być ujęte w nawiasy kwadratowe, np. [3].

Przy tworzeniu spisu literaturowego należy podać:

1. nazwisko autora (nazwiska autorów),
2. tytuł pozycji literaturowej pisany:
  - w formie prostej jeżeli określony jest tytuł książki, czasopisma, konferencji, który to należy
  - podać w formie *italic*,
  - w formie *italic*, jeżeli jest to tytuł książki.
3. wydawnictwo,
4. rok wydania.

Przykładowe zestawienie spisu literaturowego przedstawiono poniżej.

¶ (12 pt)

- [1.] ANDERSON, A.R., *Introduction*, in: A. R. Anderson (ed.), *Minds and Machines*, Englewood Cliffs, N. J. 1964.
- [2.] BODEN, M. A., *Artificial Intelligence and Natural Man*, Hassocks, Sussex 1977.
- [3.] BORN, R., *Information und Wirklichkeit. Wissenshaftstheorie als Provokation*, in: H Schauer und M. Tauber (Hrsg.), *Informatik und Philosophie*, Wien-München 1982.
- [4.] BORN, R., *Konditionale - oder: Zur Praxis des irrationalen Argumentierens*, in: *Conceptus. Zeitschrift für Philosophie*. Bd. 34 (1981).
- [5.] DENNET, D. C., *Artificial Intelligence as Philosophy and Psychology*, in: M. Ringle (ed.), *Philosophical Perspectives in Artificial Intelligence*, Sussex 1978.

OCENA

Pracę ocenia promotor i recenzent.

Obowiązkowe elementy recenzji są następujące:

1. Czy treść pracy odpowiada tytułowi
2. Czy praca posiada prawidłową strukturę względem podjętego tematu, w tym strukturę wstępu i zakończenia, kompletność tez
3. Ocena merytorycznej strony pracy
4. Ocena, czy praca zawiera nowe rozwiązania rekomendacje praktycznego spożytkowania pracy
5. Ocena przydatności pracy dla praktyki
6. Ocena kompletności literatury cytowanej
7. Ocena technicznej strony pracy.